

Õiguskantsler

Pr Laine Randjärv
esimees
kultuurikomisjon
Riigikogu
kultuurikomisjon@riigikogu.ee

Teie nr

Meie 14.09.2016 nr 6-5/161022/1603707

Pr Maris Lauri
minister
Haridus- ja Teadusministeerium
hm@hm.ee

Elukohajärgse kooli määramisest hariduslike erivajadustega lastele

Austatud Laine Randjärv
Austatud Maris Lauri

Pöördun Teie poole elukohajärgse kooli määramise küsimuses.

Palun Teil kaaluda, kas oleks vajalik sätestada seaduses kohaliku omavalitsuse võimalus määrata teatud haridusliku erivajadusega (nt nõustamiskomisjonilt soovitus saanud intellektipuudega) laste elukohajärgse koolina üks kindel tavamunitsipaalkool või -koolid.

Kui Teie hinnangul võiks ja peaks selline erisus elukohajärgse kooli määramisel olema seaduses sätestatud, siis palun Teil algatada asjakohase regulatsiooni kehtestamine.

[Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse](#) järgi arvestab valla- või linnavalitsus elukohajärgse kooli määramisel oluliste asjaoludena esmajärjekorras õpilase elukohta lähedust koolile, sama pere teiste laste õppimist samas koolis ja võimaluse korral vanemate soove. Kuressaares kehtib aga määrus, mille järgi on nõustamiskomisjoni soovitus saanud õpilastele elukohajärgseks kooliks Saaremaa Ühisgümnaasium. Seega soovib linn koondada nõustamiskomisjonilt soovitus saanud lapsed ühte tavakooli ja lähtub neile kooli määramisel kriteeriumist, mis ei tulene seadusest (hariduslik erivajadus ja nõustamiskomisjoni soovitus).

Kuressaare linna määrus ei ole selles küsimuses seadusega ja seetõttu põhiseadusega kooskõlas. Palun Teil kaaluda enne, kui teen Kuressaarele ettepaneku määruse muutmiseks, kas teatud juhtudel võiks nt nõustamiskomisjoni soovitus saanud lastele juba elukohajärgse kooli määramisel lubada erisusi.

Kohalik omavalitsus võib ka praegu suunata vanemaid panema last elukohajärgse tavakooli asemel teise (tava)kooli, kus on võimalused lapsele sobivaks õppeks loodud. Oleks mõistlik, kui

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

juba lapsele elukohajärgset kooli määrates saaks arvestada nii konkreetse lapse vajaduse kui kooli võimalustega õpet korraldada. Nii saaks mh vähendada vajadust hiljem kooli vahetada.

Luba määrata teatud haridusliku erivajadusega laste elukohajärgseks kooliks teatud tavakool(e), ei pruugi alati minna vastuollu kaasava õppe põhimõttega. See võib teatud juhtudel olla hoopis lapse parimates huvides. Et kaasava hariduse põhimõtet, mille järgi õpib haridusliku erivajadusega laps tavakooli tavaklassis, austataks maksimaalselt, on vaja välistada automaatsete otsuste tegemine. Samuti tuleb vältida, et erandi rakendamise üle otsustaks kohalik omavalitsus. Üks lahendus, mis võiks eesmärgipäraselt toimida, on panna kohalikele omavalitsustele kohustus taotleda säärase erisuse tegemiseks luba Haridus- ja Teadusministeeriumilt.

Siinjuures juhin Teie tähelepanu asjaolule, et kuritarvituste oht on olemas ka praegu, mil põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 49 lg 3 jätab kohalikule omavalitsusele võimaluse loobuda õppe korraldamisest elukohajärgses koolis ja korraldada lapse õpe mõnes muus koolis. Seadus ei selgita, mida tähendab, et lapse elukohajärgses koolis „ei ole võimalik“ õpet korraldada. Kohalikul omavalitsusel on kaalutlusõigus sellise olukorra defineerimisel.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Koopia: Kuressaare Linnavalitsus